

СУТНІСТЬ ПРИНЦИПУ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ В ПУБЛІЧНО-ВЛАДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Реформаційний шлях, яким рухається на сьогодні Україна, охопив і правову сферу. Органи прокуратури України не стоять осторонь таких змін, які вже відбулись і продовжують відбуватися сьогодні.

Загалом, питання необхідності реформування законодавчого поля є закономірним відбитком розвитку суспільства, його правових потреб, формування нових стандартів, втрати актуальності старих інституцій, а також інших подій, фактів тощо. У контексті цього, однією із найбільших складностей з позиції значимості впливу є зміна фундаментальних правових засад – принципів, що уособлюють основні закономірності політико-правового життя державницької системи.

Принципи держави, принципи права, принципи правової дійсності – це складні феномени філософсько-правового життя, які перед інтеграцією в конкретне законодавче поле, повинні проходити активну дискусію, у першу чергу, засобами та методами правової доктрини.

Незважаючи на те, що увага принципам приділялася неодноразово в правовій науці, ряд вузьких питань та, особливо, засада транспарентності органів прокуратури розглянуті недостатньо широко, що несе певні ризики щодо її неправильного, по-перше, тлумачення та реалізації в правозастосовній практиці, по-друге, усвідомлення в суспільно-політичному призначенні. Більше того, серед вчених не сформувалося загальне уявлення про принцип транспарентності в органах прокуратури та взагалі доцільності його вживання, виходячи із відсутності самого терміну «транспарентність» в діючому законодавстві про прокуратуру.

Разом з цим, принцип транспарентності – це сучасна категорія інформаційного обігу, витокami якої є концепт відкритості державної інституції, що діє відповідно до основоположних правових принципів, функціонування соціальної держави та демократичних цінностей, а її інтеграція у правове поле прокурорської діяльності підтверджує конституційну цінність системи прокуратури в правовому суспільстві.

Як видно, словосполучення «принцип транспарентності» складає синергію обох категорій правової та інформаційної дійсності, які роздільно не становлять цінності у первинній матерії функціонування органів прокуратури.

Слід погодитися із широким підходом до розуміння транспарентності, запропонованим М. Пашковською у тому, що транспарентність – це сукупність компонентів, які формують належний рівень розуміння та обізнаності громадян щодо різних аспектів діяльності органів влади, а також забезпечують права та можливості доступу до інформації, участі у роботі органів влади, впливу на прийняття рішень та контролю за діяльністю посадових осіб [1, с. 140].

З-поміж усієї групи принципів, інформаційні в діяльності прокуратури особливо актуалізуються в умовах демократичних перетворень та розбудови громадянського суспільства. Це принципи інформаційно орієнтованого суспільства, де функціонування досліджуваного органу проходить не ізольовано та не закрито, а навпаки – воно відкрите для громадськості.

Виокремлення інформаційно-правових принципів не тільки важливе з позиції їх прямого групування в нормах закону, як в доктрині права. Їх дослідження справляє колосальний вплив на трактування, тлумачення положень норм, які кореспондентні таким принципам.

Отже, прокуратура у своїй діяльності повинна не дискримінувати та як орган, одним із функцій якого є підтримання державного обвинувачення у суді, позиціонувати на співмірності юридичної відповідальності та вчиненому злочину.

Таким чином, принцип транспарентності в діяльності органів прокуратури, у першу чергу, необхідно розуміти як правове явище, що поєднує в собі інформаційну складову, а зміст якого можливо визначати з позиції вузького та широкого підходу.

Вузький підхід: принцип транспарентності в публічно-владній діяльності органів прокуратури – це встановлена законом вимога реалізації повноважень органами прокуратури на засадах прозорості та інформаційної відкритості.

Широкий підхід: принцип транспарентності – це встановлена законом вихідна засада (правило) демократичної держави, обумовлена процесами інформатизації, щодо забезпечення обізнаності про інституцію та функціонування органів прокуратури шляхом поширення та одержання системи відповідних відомостей (знань).

Ознаками такої системи відомостей виступатимуть: достовірність, доцільність, доречність, зрозумілість, адекватність, сприйнятність, простота, зіставність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пашковська М. В. *Поняття транспарентності в сучасній науці: Державне управління / М. В. Пашковська // Ефективність державного управління. – 2013. - № 34. - С. 135-143.*

УДК 343.14 + 343.135

Прокопів Б. В.

*старший викладач кафедри кримінального права та процесу
Тернопільський національний економічний університет*

КОНФЛІКТНІ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС СЛУЖБИ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Важливим шляхом удосконалення якості кадрового складу ОВС є професійна орієнтація на службу в ОВС. До основних завдань профорієнтаційної роботи слід віднести: